

Päälukka 30**MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA****01. Hallinto ja tutkimus***01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 208 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys johtuu valtion sopimusratkaisun mukaisesta palkkojen tarkistuksesta.

2018 I lisätalousarvio	208 000
2018 talousarvio	24 010 000
2017 tilinpäätös	26 184 000
2016 tilinpäätös	24 645 000

05. Luonnonvarakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 746 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 566 000 euroa johtuu valtion sopimusratkaisun mukaisesta palkkojen tarkistuksesta ja 180 000 euroa Luonnonvarakeskuksen koordinoiman ja yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa ylläpitämän Luomuinstituutin kehittämisestä ja toiminnan turvaamisesta väliaikaisen aluerahoituksen päätyttyä.

2018 I lisätalousarvio	746 000
2018 talousarvio	70 004 000
2017 tilinpäätös	72 401 000
2016 tilinpäätös	78 632 000

10. Maaseudun kehittäminen*40. Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (siirtomääräraha 3 v)***Valtuus**

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2018 saa tehdä ohjelmakauteen 2014—2020 kohdistuvia myöntämispäätöksiä 80 250 000 eurolla. Mikäli ohjelmakauteen 2014—2020 kohdistuvaa vuoden 2017 myöntämismäärää on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2018.

Selvitysosa: Valtuus on mitoitettu vuoden 2018 talousarviossa 67 500 000 euroksi. Momentin valtuutta korotetaan 12 750 000 eurolla. Ohjelmakauden 2014—2020 Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman (maaseutuohjelma) rahoituskehysten mukaisesta myöntövaltuudesta on jäänyt käyttämättä vuosilta 2015 ja 2016 yhteensä 12 750 000 euroa. Valtuuden uudelleenbudjetointi tarvitaan maaseutuohjelman toimenpiteiden täysimääräiseksi toteuttamiseksi.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (milj. euroa)

	2018	2019	2020	2021	2022—	Yhteensä vuodesta 2018 lähtien
Ennen vuotta 2018 tehdyt sitoumukset	70,6	28,1	4,8	-	-	103,5
Vuoden 2018 sitoumukset ¹⁾	27,9	37,2	23,2	4,6	-	92,9
Menot yhteensä	98,5²⁾	65,3	28,0	4,6	-	196,4

¹⁾ Vuoden 2018 sitoumuksissa on otettu huomioon edelliseltä vuodelta siirtyvä valtuus

²⁾ Vuonna 2018 menoista arvioidaan rahoitettavan 23,2 milj. euroa edelliseltä vuodelta siirtyneellä määrärahalta

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2018 I lisätalousarvio	—
2018 talousarvio	75 276 000
2017 tilinpäätös	71 976 000
2016 tilinpäätös	54 800 000

44. Maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2016 kolmannessa lisätalousarviossa myönnetystä kolmivuotisesta siirtomäärarahasta peruutetaan 1 440 000 euroa.

Selvitysosa: Vuoden 2016 kolmannessa lisätalousarviossa momentille myönnettyä määrärahaa on tarpeen käyttää maataloustuotannon toimintaedellytysten turvaamiseen osana elintarvikkeiden viennin edistämisen toimenpiteitä ja elintarvikeyritysten kansainvälistymistä lisääviä hankkeita. Toimenpiteiden toteuttamiseksi momentille 30.20.47 (Ruokaketjun kehittäminen) lisätään peruutettua määrärahaa vastaavasti 1 440 000 euroa.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentti ei sisälly vuoden 2018 talousarvioon.

2018 I lisätalousarvio	—
2017 III lisätalousarvio	—
2017 I lisätalousarvio	—
2016 tilinpäätös	35 000 000

64. EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha)**Valtuus**

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2018 saa tehdä ohjelmakauteen 2014—2020 kohdistuvia myöntämispäätöksiä 121 818 000 eurolla, josta osoitetaan 29 725 000 euroa paikalliseen kehittämiseen liittyviä toimia varten ja 92 093 000 euroa muita tältä momentilta rahoitettavia toimia varten.

Selvitysosa: Valtuus on mitoitettu vuoden 2018 talousarviossa 118 500 000 euroksi. Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman loppuneista, keskeytyneistä ja toteutumatta jääneistä yritys- ja hanketuista on peruuntunut valtuutta 3 318 000 euroa, josta on peruuntunut 925 000 euroa paikalliseen kehittämiseen liittyvistä toimista ja 2 393 000 euroa muista tältä momentilta rahoitettavista toimista. Peruuntunut valtuus ei sisällä valtakunnallisia hank-

keita, alueiden välisiä hankkeita, vesiensuojeluhankkeita, Leader-ryhmien yhteishankkeita ja toimintarahaa eikä teknistä apua. Peruuntunut valtuus budjetoidaan uudelleen ohjelman täysimääräisen käytön edistämiseksi.

Valtuuden lisäys (milj. euroa)

	Talousarvio	I lisätalousarvioesitys	Yhteensä
Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma (ohjelmakausi 2014—2020), josta			
— EU-osuus	54,238	1,529	55,767
— valtion osuus	64,262	1,789	66,051
Kaikki yhteensä	118,500	3,318	121,818

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2018 I lisätalousarvio	—
2018 talousarvio	136 800 000
2017 tilinpäätös	126 821 126
2016 tilinpäätös	40 650 185

20. Maa- ja elintarviketalous

02. Elintarviketurvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 474 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää maksullisten eläntäitutkimusten, joilla pyritään havaitsemaan ja seuraamaan vastustettavia ja uhkaavia eläntauteja, hintojen alentamiseen enintään 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan lisäyksestä 278 000 euroa johtuu valtion sopimusratkaisun mukaisesta palkkojen tarkistuksesta ja 1 196 000 euroa siirrosta momentilta 28.70.20 (Tuottavuuden edistäminen) Eläinten terveyden hallinta (ELTE) -hankkeen rahoitukseen.

Maksullisten eläntäitutkimusten hintatukea korotetaan 424 000 euroa. Vastustettavien sekä uusien uhkaavien eläntautien havaitsemiseksi ja kotoperäisten eläntautien esiintyvyyden seuraamiseksi tarvitaan näytteitä sairaista eläimistä. Eläntäitutkimuksissa seurannan kannalta riittävän näytemäärän saaminen edellyttää eläinten omistajien tai eläinlääkärien oma-aloitteellisesti lähettämiä näytteitä. Tutkimuskustannusten periminen täysimääräisinä näytteen lähettäjältä vähentäisi näytteiden määrää merkittävästi, minkä vuoksi hintatuen käyttö on perusteltua.

2018 I lisätalousarvio	1 474 000
2018 talousarvio	38 125 000
2017 tilinpäätös	40 262 000
2016 tilinpäätös	41 927 000

03. Maaseutuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 943 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan lisäyksestä 103 000 euroa johtuu valtion sopimusratkaisun mukaisesta palkkojen tarkistuksesta ja 1 840 000 euroa siirrosta momentilta 28.70.20 (Tuottavuuden edistäminen), mistä 1 040 000 osoitetaan

Hyrrä -hankkeen rahoitukseen ja 800 000 euroa Yhteisen eläinvalvonnan ja täydentävien ehtojen tietojärjestelmän uudistaminen -hankkeen rahoitukseen.

2018 I lisätalousarvio	1 943 000
2018 talousarvio	22 178 000
2017 tilinpäätös	24 202 000
2016 tilinpäätös	26 250 000

40. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 2 060 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys on siirtoa momentille 30.20.47 (Ruokaketjun kehittäminen). Siirrettävä määräraha on tarpeen käyttää elintarvikkeiden viennin edistämisen toimenpiteisiin sekä elintarvikeyritysten kansainvälistymistä tukeviin hankkeisiin maataloustuotannon toimintaedellytysten turvaamiseksi.

2018 I lisätalousarvio	-2 060 000
2018 talousarvio	325 400 000
2017 tilinpäätös	327 900 000
2016 tilinpäätös	321 700 000

41. EU-tulotuki ja EU-markkinatuki (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös neuvoston asetuksen (EU) N:ro 2018/264 perusteella palautettavien sokerin ja isoglukoosin tuotantomaksujen korkomenoihin.

Selvitysosa: Momentin perustelujen täydennys mahdollistaa määrärahan käyttämisen sokerin ja isoglukoosin tuotantomaksujen palautuksiin liittyvien korkomenojen maksamiseen. Euroopan unionin tuomioistuin on määrännyt korot maksettavaksi kansallisista varoista. Korkoa maksetaan lopullisten laskelmien mukaisesti Sucros Oy:lle, sokerijuurikkaan myyjille ja Suomen Sokeri Oy:lle. Jäsenvaltiot voivat hakea aiheutuneet korkomenot takaisin komissiolta. Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2018 I lisätalousarvio	—
2018 talousarvio	531 130 000
2017 tilinpäätös	533 706 680
2016 tilinpäätös	587 810 345

47. Ruokaketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 500 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan lisäys on tarkoitettu käytettäväksi elintarvikevientiä edistävien toimenpiteiden ja elintarvikeyritysten kansainvälistymistä lisäävien hankkeiden rahoittamiseen. Lisäyksestä 2 060 000 euroa on siirtoa momentilta 30.20.40 (Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki) ja 1 440 000 euroa muuta lisäystä vuoden 2016 kolmannen lisätalousarvion momentin 30.10.44 (Maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen) peruutusta vastaavasti.

2018 I lisätalousarvio	3 500 000
2018 talousarvio	3 119 000
2017 tilinpäätös	6 839 000
2016 tilinpäätös	2 299 000

61. Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 euroa. Vastaavasti momentilta vähennetään 10 000 000 euroa siirtona momentille 28.91.41.

Vuoden 2017 kolmannessa lisätalousarviossa myönnetystä kolmivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 15 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vuoden 2017 kolmannessa lisätalousarviossa myönnetystä kolmivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 15 000 000 euroa.

Momentin määrärahan mitoituksessa lisätalousarvioesityksessä on otettu huomioon vähennyksenä 10 000 000 euroa siirtona momentille 28.91.41 (Energiaverotuki) ja lisäyksenä 10 000 000 euroa käytettäväksi siirtoon Maatilatalouden kehittämisrahastoon. Edellä olevan perusteella momentille ei ehdoteta lisämäärärahaa.

Ehdotetun lisäyksen jälkeen Maatilatalouden kehittämisrahastoon voitaisiin aiemmat siirrot huomioon ottaen siirtää vuonna 2018 hallitusohjelman mukainen 49 000 000 euron määräraha käytettäväksi Biotalous ja puhtaat ratkaisut -strategiseen tavoitteeseen sisältyvän kärkihankkeen 4 (Suomalainen ruoantuotanto kannattavaksi, kauppatase ja sininen biotalous nousuun) toimenpiteisiin.

Vuoden 2017 kolmannen lisätalousarvion käsittelyn yhteydessä hallitus päätti esittää yhteensä 25 000 000 euron määrärahaa käytettäväksi syksyn 2017 vaikeista korjuuolosuhteista kärsineiden maatalousyrittäjien tukemiseen. Määrärahalla korotettaisiin EU-lainsäädännön sallimassa laajuudessa maatalouden energiaveron palautusta. Tästä määrärahasta 15 000 000 euroa budjetoitiin vuoden 2017 kolmannessa lisätalousarviossa momentille 30.20.61 (Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon). Tämä määräraha ehdotetaan nyt peruttavaksi ja vastaava määräraha lisättäväksi momentille 28.91.41 kuin myös vuoden 2018 talousarvion momentille 30.20.61 sisältyvä 10 000 000 euron määräraha.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2018 I lisätalousarvio	—
2018 talousarvio	49 000 000
2017 tilinpäätös	48 000 000
2016 tilinpäätös	11 000 000

40. Luonnonvaratalous*21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 45 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista

2018 I lisätalousarvio	45 000
2018 talousarvio	13 520 000
2017 tilinpäätös	13 520 000
2016 tilinpäätös	13 519 000

46. Valtionapu Suomen metsäkeskukselle (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 283 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärähan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2018 I lisätalousarvio	283 000
2018 talousarvio	39 900 000
2017 tilinpäätös	41 200 000
2016 tilinpäätös	40 800 000

62. Elinkeinokalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 414 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 14 732 000 euroa EU:n osarahoittamien hankkeiden valtion rahoitusosuutta varten.

Selvitysosa: Lisämäärähan tarve aiheutuu ohjelmakauden 2014—2020 Euroopan meri- ja kalatalousrahaston toimintaohjelmassa peruuntuneen määrärahan uudelleen budjetoinnista, jotta toimintaohjelmassa osoitettu EU:n ja kansallinen rahoitusosuus saataisiin täysimääräisesti käytettyä. Vuoden 2015 talousarviossa budjetoidusta 36 384 000 euron kolmevuotisesta siirtomäärärahasta on jäänyt käyttämättä ja peruuntunut 6 414 000 euroa. Tästä on EU:n osuutta 832 000 euroa ja kansallista osuutta 5 582 000 euroa. Toimintaohjelman toimenpiteet ovat aluksi painottuneet sellaisiin toimenpiteisiin, joissa EU:n osuus hankkeen rahoituksesta on suuri.

2018 I lisätalousarvio	6 414 000
2018 talousarvio	20 362 000
2017 tilinpäätös	20 881 000
2016 tilinpäätös	20 837 000

64. Metsähallitus

2. Peruspääoman muutokset

Luvun perusteluja muutetaan siten, että peruspääomaa voidaan korottaa 12,879 milj. eurolla.

Selvitysosa: Vuoden 2018 talousarvion mukaan peruspääomaa voidaan alentaa 1,003 milj. eurolla. Kun Metsähallituksen peruspääoma korotetaan 13,882 milj. eurolla Luonnonvarakeskukselta Metsähallitukselle siirrettävien kiinteistöjen takia, peruspääoma kasvaa 12,879 milj. eurolla.

Luonnonvarakeskuksen aiemmin hallinnoimien kiinteistöjen, pinta-alaltaan yhteensä 1 793 hehtaaria, siirto Metsähallitukselle perustuu valtion kiinteistöstrategian toteuttamiseen. Strategian mukaisesti valtion maa-, metsä- ja vesialueiden omaisuutta keskitetään Metsähallitukselle. Siirron jälkeen Metsähallituksen peruspääoman määräksi vuoden 2018 lopussa arvioidaan 2 609,4 milj. euroa.

50. Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 40 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärähan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2018 I lisätalousarvio	40 000
2018 talousarvio	7 554 000
2017 tilinpäätös	5 514 000
2016 tilinpäätös	5 754 000

70. Maanmittaus ja tietovarannot

01. Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 147 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 750 000 euroa aiheutuu digitalisuutta edistävän asunto-osakeyhtiörekisterihankkeen (ASREK) suunnittelun ja toteutuksen kuluista siirtona momentilta 28.70.22 Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki ja 397 000 euroa valtion sopimusratkaisun mukaisesta palkkojen tarkistuksesta.

2018 I lisätalousarvio	1 147 000
2018 talousarvio	50 237 000
2017 tilinpäätös	47 452 000
2016 tilinpäätös	47 929 000